

Forord:

Til innbyggerne i Røros kommune.

Verden i dag er en helt annen enn det vi kunne forestille oss for noen år siden. Pandemi, krig i Europa og et ustabilt, globalt handelsmarked påvirker hver og en av oss på en eller annen måte. Forskjellene mellom fattige og rike øker, klima- og miljøkrisen er enda ikke løst og fred og trygghet er enda ikke blitt en realitet for alle. Vår tids utfordringer trenger de riktige politiske svarene. I arbeiderpartiet bygger vi politikken vår bit for bit, med mål om å skape en bedre verden for alle. I Røros kommune arbeider vi hver eneste dag for å sikre innbyggerne våre muligheter til å leve trygge, gode og verdige liv. Uansett hvem du er eller hvor du kommer fra.

Programmet du nå holder i hånden, er en kort oversikt over hva Røros Arbeiderparti vil arbeide for i den kommende valgperioden. Et valgprogram vil aldri kunne være en fullstendig oversikt over alt vi står for, men skal gi deg som velger en formening om hva vi synes er viktig i årene som kommer. Samtidig forplikter det oss som politisk parti.

I løpet av en fireårsperiode vet vi at vi må gjøre oss opp en mening om langt mer enn det som står nevnt i programmet. Det er vi beredt til, og du som innbygger kan føle deg trygg på at vi alltid vil forsøke å finne de løsningene vi mener er de beste for felleskapet. Vår ideologi, eller samfunnssyn om du vil, er sosialdemokrati. Vi bygger vår politikk på grunnverdiene frihet, likhet og solidaritet.

Vi ønsker at Røros kommune skal være en god kommune å bo i for alle, uansett alder og livssituasjon. Kommunen skal være en aktiv samfunnsutvikler og se fremover, samtidig som vi ivaretar vår stolte arv. Vi vil jobbe for tilflytting, vekst og flere arbeidsplasser. Av Røros' fremste fortrinn er den unike kombinasjonen av et urbant og levende bysentrum der det skjer masse spennende gjennom året, og samtidig det fine småsamfunn-preget, der de fleste kjenner hverandre og det er trygt å vokse opp. Dette fortrinnet mener vi må bevares og utvikles.

Rørossamfunnet er tuftet på fellesskapsløsninger og en ærbar historie som også er verdensarv. Samtidig som folket her har sett verdien i å bevare det gamle og tradisjonelle, har de heller ikke vært redd for å prøve noe nytt. Et slikt samfunn, hvor i en helhet kobler sammen det beste fra to verdener, vil fortsatt være vårt mål også for fremtiden.

Godt valg!

- Et trygt og anstendig arbeidsliv
- Levende lokalsamfunn
- Bolyst, bovennlighet og bomuligheter

Bolyst, bovennlighet og bomuligheter!

1) Vi vil at folk skal kunne bo i hele kommunen vår.

Røros Arbeiderparti ønsker utvikling og vekst i alle deler av kommunen vår. Vi behøver heltidsinnbyggere både i Røros sentrum, og i de mange grendene våre. I kommuneplanens samfunnsdel har vi målsatt at vi skal ha befolkningsvekst som gjør at vi blir 6000 innbyggere innen 2030. Vi må tenke helhetlig og samtidig være framsynt når planarbeid utføres og enkeltsaker skal behandles. Det må legges til rette for arbeidsplasser overalt i kommunen, med et varierende innhold og behov for kompetanse. Vi vil få fart på et prosjekt som kartlegger småbruk uten bosetting i Røros kommune, og stimulerer til å få de ut på markedet for rekruttering av mulige fastboende og gjerne næringsaktører.

2) Boplikten må håndheves.

Vi ønsker at boplikt skal bestå i vår kommune som et virkemiddel for å sikre at det skal bo folk i husene.

3) Vekst og vern – hånd i hånd.

Å være bosatt i en verdensarv gir både muligheter og utfordringer på en og samme tid. Det er viktig at vi fortsetter å forvalte de materielle verdensarvverdiene i Bergstaden og Cirkumferenseområdet til det beste for fremtidens generasjoner. Samtidig ønsker vi ikke at vernestatusen skal være til hinder for at folk kan bo og leve komfortabelt her. Tilgang på rådgiving og spisskompetanse innen bygningsvern er av avgjørende viktighet for å ta vare på kulturminneverdiene samtidig som boligene gjøres bovennlige.

4) Vi ønsker et bredt tilbud av bomuligheter og boligtomter.

På Røros skal vi arbeide for å tilby ulike boformer, enten du vil bo i et bofellesskap, eller ønsker en enebolig med litt god plass rundt deg. Vi vil legge til rette for sentrumsnære leiligheter for å imøtekomme et klart underskudd på denne typen boliger. Vi vil fortsette med å dekke etterspørselen etter boligtomter, og utvikle et mangfoldig tilbud.

Fritidsboligbebyggelse er vi positive til at kan omreguleres til helårs boligformål. Hvis noen som allerede bruker hytta si mye gjennom året har lyst til å melde flytting til kommunen vår, må det være muligheter for å vurdere en omreguleringsprosess.

5) Mangfold og respekt

Arbeiderpartiet er opptatt av å skape et samfunn med plass til alle. Det krever at vi ser hverandre for de vi er, og respekterer og anerkjenner hverandres ulikheter, styrker og svakheter. Enten du er fotballinteressert eller ikke, sjakkelsker, samisk, muslim, tilflytter eller har bodd her lenge, enten du bor på Staa eller uti markom, så er hver krone og hver intensjon vi investerer i politikken rettet fra et ønske om å inkludere deg i fellesskapet.

Inkludering i små og store fellesskap

6) Vi vil styrke og bevare lokale lag og foreninger.

De lokale lag og foreninger som finnes i kommunen er en uvurderlig arena hvor folk kan finne glede, mestring og mening. Det mangfoldige tilbudet av fritidsaktiviteter skaper muligheter for de fleste til å kjenne seg tilhørig i et fellesskap. Dugnadsinnsatsen som legges ned i disse lagene skaper en enorm aktivitet i lokalsamfunnet som både tilreisende og fastboende nyter godt av. Vi vil at kommunen skal være en støttespiller for frivilligheten! Nærings- og kulturaktører, i sammen med kommunen må samarbeide for å bedre vilkårene til lag og foreninger, og fortsette rekrutteringen. Mange lag trenger lokaler til kontorer, verksted og lager, noe vi vil samarbeide med de om å finne løsninger til.

7) Billigere fritidsaktiviteter for barn

Familiens økonomi må aldri bli noe hinder for om man kan få delta på en fritidsaktivitet eller ikke. Alle skal ha muligheten til å kjenne på gleden ved å tilhøre et fellesskap som deler en felles interesse. Vi vil at Røros kommune oppretter et fond som lokale lag og foreninger kan få støtte fra for å tilby barn som lever i lavinntektsfamilier et gratis tilbud til en fritidsaktivitet. Vi vil jobbe for at satsene på kulturskolen skal reduseres.

8) Vi vil videreutvikle utstyrssentralen

I dagens forbrukssamfunn må vi gjøre det vi kan for å redusere virkningene av bruk- og kastmentaliteten. Utstyrssentralen er et fantastisk konsept som gratis låner ut fritidsutstyr til de som ønsker det.

9) Styrke og utvikle Ungdommens hus

Ungdommens hus er en trygg og fin møtearena for ungdom som ikke har fritidsaktiviteter hver kveld. Vi vil strekke oss langt for å styrke tilbudet slik at man kan få til gode åpningstider som utvikler en inkluderende og trygg fritidsarena for ungdom. Vi vil også arbeide for å lovfeste at alle kommuner skal ha en fritidsklubb for ungdommer.

10) Gratis halleie i Verket til og med 17 år

Vi vil få på plass en opptrappingsplan for å dekke kostnadene knyttet til halleie i Verket for idrettsaktiviteter for barn opp til og med 17 år. Idrettslagene i Røros kommune, som årlig har en stor kostnad ved å leie hallene i Verket, skal på sikt få dekket dette.

11) Vi ønsker et kulturskoletilbud for voksne.

Uansett hvor gammel du er så kanskje du har lyst til å lære deg en kunstnerisk ferdighet! Man blir aldri for gammel til å lære! Vi ønsker derfor at det skal være tilgjengelig et tilbud for voksne til å gå i kulturskolen og lære seg å spille et instrument, eller en kunstnerisk ferdighet.

12) Likestilling for mennesker med funksjonsnedsettelse

FNs konvensjon om likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse må følges opp. Full likestilling og integrering skal tilstrebes i alle sammenhenger. Vi vil fortsatt satse på og støtte Optimus og jobbe for god bemanning i TFF.

Klima og miljø

13) Vi vil verne om kommunens naturarealer!

I Røros kommune har vi 22 landskapsvernområder, 5 naturreservater og 3 nasjonalparker. Våre naturområder har stor verdi for alle som nytter de til rekreasjon, så vel som nytter de i primærnæringssammenheng. Et så omfattende vern trekker ressurser til å bygge et faglig forvaltningsmiljø, så vel som interesse for formidling og opplevelsesbasert turisme. Dette ønsker vi å støtte opp under og være med og hegne om.

14) Vi ønsker fokus på kommunens miljøarbeid

I kommunen har vi god kompetanse innen naturforvaltning. Selve naturforvalterstillingen deler vi med Os og Holtålen kommune som en del av det interkommunale samarbeidet vi har med disse kommunene. I alle saker som berører miljø vil vi kreve en tilpasset utredning og konsekvensanalyse angående tiltaket. Hensynet til natur- og miljøverdier skal veie tungt.

15) Vi ønsker utstrakt satsing på ENØK-tiltak!

Nå når strømprisene er så høye som de er for tiden, må vi bli mer bevisste på hvordan vi kan effektivisere og spare på strømbruken. Dette kan man få midler til å utrede og utføre! Kommunen så vel som kommunens innbyggere kan nyte godt av dette.

16) Bruken av kommunens bygninger og eiendeler

Røros kommune eier mange bygninger. I utgangspunktet er ikke dette noe negativt for kommunen, men det medfører store kostnader til vedlikehold. Vi ønsker ikke å være fokusert på å drive med vår egen eiendomsutvikling uten strategiske og formålstjenlige grunner for det, Vi er derfor positive til å avhende eiendommer som ikke har strategisk synlige fordeler ved seg nå eller i fremtiden. De byggene som nå er i kommunens eie skal vedlikeholdes, og vi vil kvitte oss med etterslepet på dette området.

17) Vi maner til et felles tak for klima- og miljø!

Skal vi lykkes i å få bukt med klima- og miljøkrisen vi står i nå, så må vi alle gjøre noe! Vi vil følge opp tiltak beskrevet i kommunens klima- og miljøplan. Historien vår har vist oss at når vi bruker styrken i å spille på lag mot samme mål, så kan vi klare hva vi vil. Vi vil derfor arbeide for å skape brede sammenslutninger om tiltak og mane alle til å være med!

Oppvekst

18) Løpende barnehageopptak

Barnehage er en essensiell del av vår velferdsstat, og noe av det som gjør at hjulene i samfunnet går rundt. Vi i Røros Arbeiderparti ønsker å styrke dette tilbudet enda mer med å gjennomføre løpende barnehageopptak.

19) Vi vil ha helsesykepleier tilgjengelig i skolen hver dag.

Et av de viktigste lavterskeltilbudene vi har i kommunen er helsesykepleier, der kan man få hjelp til stort og smått. Derfor er det viktig at helsesykepleieren er tilgjengelig i en skole i kommunen hver dag. Det er ikke nødvendigvis hensiktsmessig at helsesykepleier er på en skole hver dag, men han/hun skal være tilgjengelig hver dag.

20) Vi vil ha godt tilpassede lekser, og god oppfølging av lekser i skolen

Forskjellene i samfunnet øker, og har økt betraktelig de siste årene. I Røros kommune lever for mange barn i fattigdom, og vi vet at lekser bidrar til å opprettholde forskjellene. Vi ønsker å skape en skole hvor alle barn har mulighet til å lykkes. Skoledagen er lang nok som den er, og hjemmelekser rammer barns fritid, og mulighetene for hjelp hjemmefra varierer mye. Lekser kan også påvirke skolemotivasjonen negativt. Lekser er samtidig en repetisjon av gjennomgått pensum på skolen, som kan stimulere til bedre læring for enkelte. Det er viktig at lekser tilpasses den enkelte elev, og større frihet ved tildeling av lekser av den enkelte lærer. Et godt tilbud om leksehjelp finnes i skolen. Vi ønsker derfor å styrke leksehjelpordningen i grunnskolen.

21) Demokratiopplæring på Utøya

22. juli 2011 rammet oss som samfunn, og rørte ved våre demokratiske grunnvoller. Angrepet var et tilsiktet ønske om å begrense ytringsfrihet og ungdommelig engasjement. Dette lovte vi å aldri glemme. Som en del av det løftet må kunnskap føres videre til kommende generasjoner. Vi vet at det har vært og fortsatt er en berøringsangst i samfunnet knyttet til temaet. Også blant lærere i skolen. Utøya har i årene etter 22. juli blitt et læringssenter for demokratiopplæring. Dit reiser det 9. klassinger fra hele landet som skolerer i demokrati og samfunnsfaglige aktiviteter. Dette ønsker vi i Røros Arbeiderparti at elever ved skolen i Røros kommune skal få tilbud om.

Helse og omsorg

22) Et kjempeløft for psykiatri- og rustjenesten!

Det er heldigvis blitt mer åpenhet rundt temaet mental helse. Vi har alle en mental helse som må stelles godt med, og av og til så trenger vi hjelp fra andre. Det er et kommunalt ansvar å bygge en tjeneste som kan fungere som et lavterskeltilbud for hjelp, og samtidig ta seg av tyngre og mer sammensatte diagnoser. Antall henvendelser til kommunens psykiatri- og rustjeneste øker nå. Tjenesten har vokst seg ut av sine nåværende kontorlokaler og vi vil derfor arbeide for å finne en bedre løsning for de. Vi tar på alvor alle som trenger hjelp med sin mentale helse, og vil strekke oss langt for å ruste opp en tjeneste som profesjonelt kan møte de, med nok ansatte, i tilfredsstillende omgivelser.

23) Vi vil satse videre på velferdsteknologi.

Velferdsteknologi er en viktig del av fremtidens helse- og omsorgstjenester. Formålet med denne teknologien er å fremme trygghet og funksjonalitet for bruker, pårørende og omsorgsarbeider, og skal ikke erstatte sistnevnte. Teknologien skal bidra til å gi helsearbeiderne tid til å kunne bruke sine varme hender til å yte omsorg og pleie.

24) Vi vil realisere et badeanlegg på Røros.

Alle barn må lære seg å svømme. Mange gode krefter i lokalsamfunnet kan gå sammen om å realisere et prosjekt som tilgjengeliggjør et folkebad, og som kommunen også kan klare å bære økonomisk.

25) Vi vil øke bemanningen i eldreomsorgen.

Vi blir flere eldre. Det fører til økt behov for heldøgns pleie. Det er helt essensielt at de ansatte i eldreomsorgen har riktig kompetanse og ivaretar god samhandling internt og eksternt. Vi vil fortsette arbeidet med å øke bemanningen i eldreomsorgen, slik at de ansatte der kjenner på opplevelsen av at de strekker til. Vi vil sikre tilstrekkelig kompetanse for observasjon og behandling av sykdommer i omsorgstjenestene.

26) Gode og verdige liv som gammel!

De eldre er en fantastisk ressurs. Det er viktig at vi får til en god dialog med eldrerepresentantgrupper, som eldrerådet, inn i politisk arbeid som rører ved denne gruppen samfunnsborgere. Om eldre bor hjemme eller på sykehjem, så skal de være trygge på at kommunen skal være der for dem. Kommunen skal enkelt tilby dem hjelp og veiledning til de ulike tjenestene som kan bidra til at de opplever trygghet og mening i hverdagen. Tilbud om smakfull og helsefremmende, god mat er en veldig viktig del av et verdig liv. Kulturopplevelser og fellesskapsarenaer en annen viktig del. Vi vil støtte opp om at frivilligheten som finnes på Røros benyttes på sykehjemmene til å aktivisere og underholde beboerne der. Den kulturelle spaserstokken, samt bruk av miljø- og musikkterapeut skal styrkes og videreutvikles.

27) Folkehelse for alle!

Forebygging og tidlig innsats er både menneskelig og samfunnsøkonomisk veldig formålstjenlig. Kommunen må vurdere folkehelserelaterte aspekter i saker der det er hensiktsmessig. Hensynet til en sunn og aktiv befolkning veier tungt. Folkehelseaktiviteter er en sentral del av de frivillige lag- og foreningers virke. ABC -modellen, Act, Belong, Commit, er en super metode for å holde seg mentalt sunn, gjennom det å være aktiv, føle tilhørighet i et fellesskap og ved å være med på aktiviteter som føles meningsfulle. Mental folkehelse er et viktig satsingsområde.

Kollektivtilbud

28) Knytte grendene sammen

Røros og omegn trenger et kollektivtilbud som gir mening. Vi vil satse på å få til ordninger med buss Røros – Brekken -Glåmos -Røros som et fast tilbud til alle. Dette vil bidra mye for miljøet samt til de som ikke har førerkort. Vi ønsker bussruter som kan passe for unge som trener på Røros og skal hjem og eldre som trenger en tur til lege eller lignende.

29) Vi ønsker et sentrumsnært parkeringsanlegg

Parkering har vært en vedvarende utfordring i tilknytning til biltrafikken i Røros sentrum. Vi trenger å utbedre parkeringsmulighetene sentrumsnært, og et nytt parkeringsanlegg er en god måte å gjøre det på!

30) Arbeide for buss-, fly- og togtilbudet til og fra Røros.

Vi er opptatt av at det er en seriøs aktør som opererer på flyruta mellom Røros og Oslo. Togforbindelsen sørover må vi sørge for at opprettholdes. Nordover må det på plass et bedre tilbud med hyppigere avganger med både buss og tog.

Næring

31) Kraft

Røros Arbeiderparti ønsker at elektrisk kraft skal gi et nasjonalt konkurransemessig fortrinn. Det innebærer at partiet ønsker etablert et toprissystem for kraft, der staten gjennom sine organer kjøper opp og distribuerer kraft til næringsliv og forbrukere, og prissetter dette basert på nasjonale produksjonskostnader. I den utstrekning landet har overskudd på kraft kan denne del eksporteres og prissettes i tråd med det europeiske markedssystemet.

32) Kommunen skal aktivt tilrettelegge for vekst i næringslivet og jobbe proaktivt med planarbeid

En viktig forutsetning for at næringslivet skal kunne utvikle seg i kommunen, er at kommunen spiller på lag med de engasjerte og dyktige næringsutøverne her. Godt samarbeid og god dialog er en viktig nøkkelfaktor for å lykkes med å ivareta interessene til flere, og å skape et handlingsrom for innovasjon og utvikling. Planarbeid må være en prioritert oppgave for kommunen, og det må dermed også være nok ressurser til dette.

33) Vi ønsker et levedyktig og engasjert landbruksmiljø

Bonden er den fremste forvalteren av jordressursene som til alle tider har forsynt befolkningen med mat. Rørossamfunnet er bygd opp av arbeidere ved kobberverket som drev sitt lille småbruk i tillegg. Som småbruker og verksarbeider oppstår en spesiell landbrukskultur med tradisjoner som har vært med på å gjøre Røros til verdensarvsted, og lokalmathovedstad og skjøttet kulturlandskapet her. Vi er meget stolte av bøndene i kommunen vår, og samtidig bekymret for at det blir færre og færre av dem. Vi vil derfor arbeide proaktivt for å bedre deres sosiale og økonomiske kår. Som Norges i gjennomsnitt høyestliggende kommune i antall meter over havet er det klimatiske faktorer som utfordrer driftsopplegget i landbruket. Vi vil derfor arbeide for å få innført arealtilskudd på linje med soneinndelingen i Finnmark, i og med at vi deler mye av de klimatiske utfordringene med dem. Vi vil også fremme gunstige driftsløsninger for økonomi og klima - og miljø ved jordleieavtaler og konsesjoner. Ved ervervelse av næringseiendommer som gårdsbruk, skal det vektlegges vesentlighet om konsesjonssøker ønsker å drive eiendommen sin aktivt selv.

34) Vi vil fremme reindriftsnæringa

Reindriftsnæringa er en veldig viktig næring i vår kommune, begrunnet kulturelt, historisk og næringsmessig. Reindriftsnæringa er den fremste benytteren av utmarksbeiteressursene vi er rike på, og forvalter en stolt tradisjon. Vi ønsker god dialog med næringa, og vil derfor at beitebruksutvalget i kommunen skal vitaliseres, og at de kommer med høringsinnspill på saker som vedrører deres interesser.

35) Vi vil arbeide for Røros Folkehøgskole

Røros folkehøgskole er et virkelig godt prosjekt som vil tilføre regionen og lokalsamfunnet vårt noe helt spesielt. Den lokale prosjektgruppa har arbeidet godt med prosjektering: nå trengs det bevilgning over statsbudsjettet for å realisere. Vi vil arbeide godt opp mot våre stortingspolitikere for å gjøre saken kjent, og fremme den på de naturlige arenaer som kan bidra til en endelig realisering.

36) Vi skal støtte opp om gründere som ønsker å etablere virksomhet i kommunen.

Vi vil støtte initiativ til nyetableringer og forretningsidéer som kan tilføre det lokale næringslivet noe nytt og innovativt. Et bemidlet næringsfond er en sentral del av dette, og vi vil arbeide for å finne rom til avsetninger til det i budsjettbehandlingene.

Arbeidsgiveransvar

37) Et trygt og anstendig arbeidsliv!

Vi skal videreføre trepartssamarbeidet mellom den politiske ledelsen i kommunen og partene i arbeidslivet, og fremme den gode dialogen mellom tillitsvalgte og kommunens administrasjon. De ansatte skal være trygge på at deres saker blir tatt på alvor, og kjenne medvirkning og tilhørighet i prosesser som vedrører dem.

38) Heltid er hovedregelen.

Investering i varme hender og kloke hoder er det viktigste for tjenestebyggingen innen eldreomsorgen og skole- og oppveksttilbudet. For å sikre tilgangen på riktig og faglig sterk kompetanse ønsker vi i Røros Arbeiderparti som hovedregel at de ansatte skal ha tilbud om å arbeide i heltidsstillinger. Selvsagt skal det også være mulig med frivillig deltid, men det må også være såpass gode insentiver for å jobbe heltid, at flere velger det.

39) Lærlinger, kompetanseheving og fagbrev på jobb.

For Røros Arbeiderparti er det viktig at yrkesfagelever får muligheten til å fullføre utdanningen sin, ved å få en tilpasset, trygg og faglig solid lærlingtid. For å få til dette er det blant annet viktig med gode veiledere som har tilstrekkelig med tid til å følge opp lærlingen godt. Lærlinger er en viktig prioritering for å møte morgendagens behov for kompetanse og bemanning. For å styrke kompetansen hos dagens ansatte uten fagbrev vil vi det skal være mulig for de ansatte uten fagbrev å få formalisert kompetansen sin og å ta fagprøven på jobb. Dette må muliggjøres uten at det skal gå utover lønn eller regnes som fravær. Ansatte som vil ta videreutdanning der hvor dette er hensiktsmessig for tjenestebyggingen må få muligheten til det. Gode planer for kompetanseutvikling og oppfølging er viktig.

40) En sommerjobbgaranti for ungdom.

Alle ungdommer som har lyst på en sommerjobb, bør få det. På Røros er det mange næringer og bedrifter som trenger ekstra arbeidskraft om sommeren. Røros kommune har hver sommer en miljøpatrulje som ansetter ungdom som kanskje går til sin første sommerjobb. Vi vil videreutvikle denne ordningen, og garantere alle ungdom som vil arbeide noen uker om sommeren, et jobbtilbud!

Internasjonal solidaritet

41) Røros og verden!

For Røros Arbeiderparti er det viktig å rette blikket ut i verden, og støtte opp om tiltak som bidrar til å gjøre hele verden mer rettferdig, omfordelende og bærekraftig. Vi vil fortsette å følge FN sine bærekraftsmål, og implementere dem i kommunens virke. Vi vil følge IMDi sine anmodninger om å bosette flyktninger, og sørge for rask og god integrering av disse. Samtidig vil vi støtte opp om initiativ som arbeider for rettighetene til mennesker som lever i fattigdom, eller som ikke kan lese og skrive.